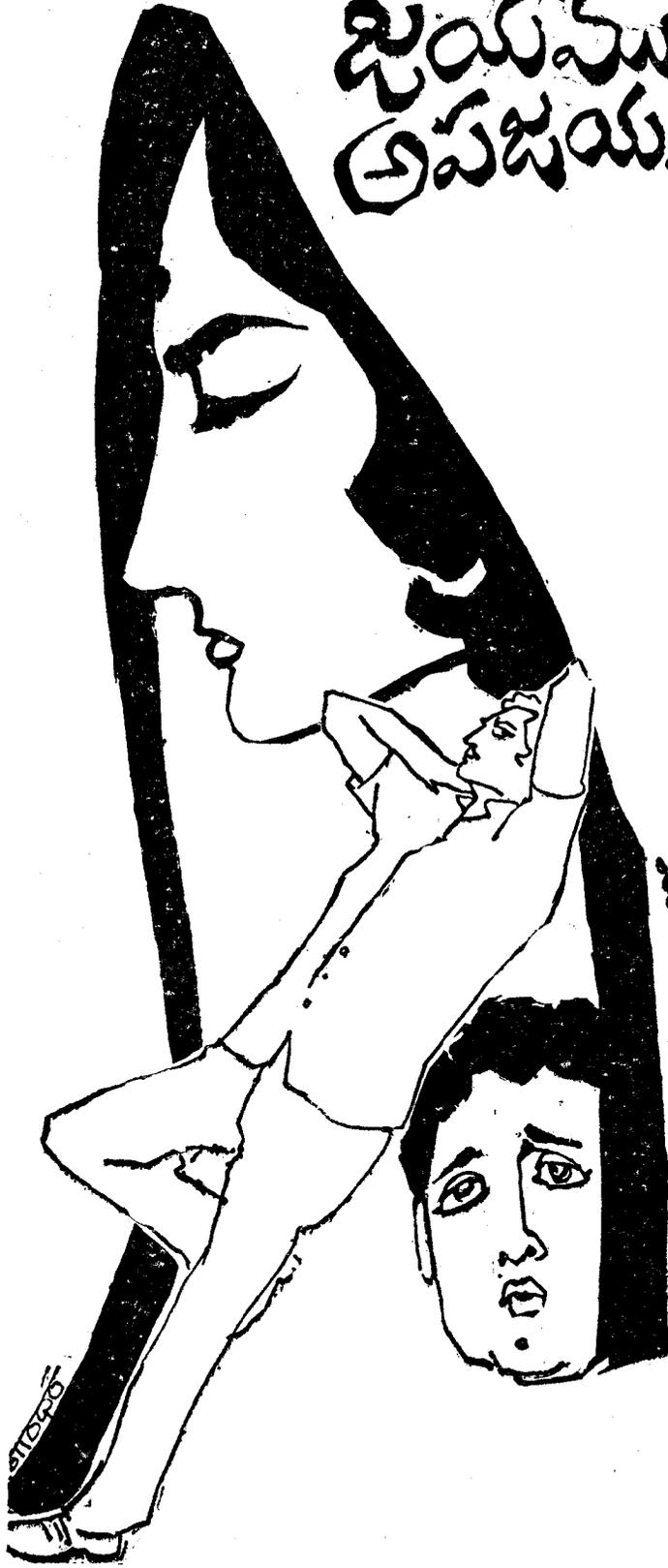

జియమ్మా అపజయమ్మా

కుమార్తె రాజు

జైలు వార్తలు వచ్చి నవారు వేస్తున్న సీతారాముణ్ణి భుజం తట్టాడు:

'నీ కోసం ఎవరో వచ్చారు పంతులూ. రేలే. అయినా నిన్ను రాతకోతలకని యీ గదికి పంపించాం గాని, నవారు నేయ మని ఎవరు చెప్పారయ్యా?'

'రాతకోతల కంటే నేయటమంటేనే నాకిష్టం సింహాద్రిగారూ. అయినా నా కోసం వచ్చేవారెవరూ వుండరే.' అని సీతారాముడు లేచి నిలబడ్డాడు.

'ఏమో. నాకేం ఎరిక? ఎవరో అడపిల్లా. కిండటి నెల గూడా ఆలస్యంగా వచ్చి తిరిగి పోయిందని మావరెంటు గుమాస్తాగారు చెబుతున్నాడు. పేదరుపులు అరుస్తావు నీ కేం తక్కువయ్యా. నిన్ను మగాళ్ల 'లవు' జేస్తుంటే అడాళ్లు 'తా' జేయ్యరం టయ్యా.'

వార్తలు సింహాద్రి జోకోతో ఆ గదిలో నవారు వేస్తున్న ఖైదీలందరూ వగలబడి నవ్వ సాగారు.

* * *
కటకటాల యీవల నిలవడి, సీతారాముడు తన ఆలమీది జైలు టోపీ తీసి ముఖం తుడుచుకొని, ఎరుసగా, ఆవేదనా పూరిత దైన్యవదనాలతో ఆత్రుతగా పరి కిస్తున్న ఖైదీల బంధువుల్ని పరిశీలించి చూస్తున్నాడు. ఒక చివరగా జానకి కన్పించింది.

'జానకి! నువ్వా...?'

అక్కడ కావలాపున్న వార్తలు-అందర్నీ పాపురిస్తున్నాడు.
'తనుబందారాలూ, వ్రుత్తరాలూ ఏవీ ఆర్డరులేదే ఖైదీలకు యివ్వగూడదు. ఇవన వస్తువులు, జేడ్డు-ఎవరైనా - వట్టుబడితే - శిక్ష. అరగంట టయింపుంది.'

వార్తలు కొంచెం దూరం, సాగి పోయిందాకా తాత్పారించి జానకి కటకటాలను పమిపించింది. ఆమె మాటలకోసం వెనుగులాడుతున్నదని, తనను పోల్చుకో నీయవి కన్నీళ్లు తెరను చీల్చి చూస్తున్న దని సీతారాముడు గ్రహించాడు. కటకటాలకు తన కణతలను ఆనించి-మళ్ళీ పిలిచాడు. 'జానకి...' ఆమె ఒక చేతితో ఇసుకకట్టలను వట్టుకొన్నది.

'వన్ను క్షమిస్తావా...సీతారాం'

'నీన్నా? నీ తోన్నెముంది? ఏదీదానని?'
 'నేను ఓడిపోయాను. నీ కన్నా గొప్ప
 దానిననుకొని ఒకసారి గర్వపడి మోస
 పోయాను. నేనే జయించాననుకొని అను
 కొన్నాను. కాని విజయం నీది. నీ సాదాలను
 స్పృశించే అర్హత గూడా నాకు లేదు.
 ఒక్కమాట కోసం వచ్చాను. 'నిన్ను జ్ఞమి
 మున్నాను' అను. చాలు.'

సీతారాముణ్ణి గూడా మాటలు పెగల్చి
 నీకుండా గుండెలో వున్నదో ఆపుతున్నది.
 జైల్లో వేర్చుకొన్న ఓర్పు, అంతః పరిశి
 లన గూడా అతనికి కొంతసేపు తోడ్పడ
 లేదు. కాని బొట్టు, మంగళనూత్రమూ
 లేని జానకి రూపుమాపి విభ్రాంతుడై
 వాడు; దానితో మాట పెగిలింది.

'జానకి...'
 జానకి అనయత్నంగానే నమిట
 చెంగును మెడకు చుట్టుకొన్నది. అక్షు
 జలాన్ని దాచటానికి అటువైపు తిరగ
 వోయింది.

'వా కెందుకు ఉత్తరం రాయలేదు—
 జానకి'

'ఏందుకు? ఇక్కడ గూడా నీ శాంతిని
 నాశనం చేయటానికా? నీ సాధధూరిని
 శిరస్సున ధరించే అధికారాన్ని యిదివరకే
 కోల్పోయాను. ఇంకా పాపం చెయ్యమం
 టావా?'

'ఎవ్వడు...? ఏమైంది?'

'ఆరు వెలలయింది. ఆయన తాగుతున్నా
 డని నాకిదివరకే తెలుసు కాని గుండె
 జబ్బు వంగతి తెలియదు. ఒకరోజు తెల్ల
 వారుగూమున మెట్లమీద పడివున్నారు.'

జానకి వెక్కిరిస్తూ ఏడుస్తున్నది. కట
 కటాలలో ఇరికించిన కణతల్పి గట్టిగా
 సీతారాముడు వత్తుకొంటున్నాడు. గంట
 మోగింది.

వార్తలు పింహాడి మళ్ళీ భుజం
 తట్టాడు.

'ఎవరు పంతులూ. విధువురాలుగా
 వుంది'

'అవును... జానకి విధవ అయింది.'
 నవారు గదిలో నవ్వు ముఖాలన్నీ ముడుచు
 కొన్నవి.

* * *
 ఆ వేసి కాలంలో—పున్న వూళ్ళోనే—
 ఆర్. టి. పీ వాళ్ళ బస్సు ఓపాలో

కాంటినా; ప్యాన్సీస్టర్లు తినుకొన్న సీతా
 రాముణ్ణి—తెలివిన పద్దావురా—అని పెద్ద
 లందరూ మెచ్చుకొన్నారు. తల్లి పోతూ,
 మేనమామకు—తననూ, ఆస్తిని అప్పగించి
 నవ్వుటి నుంచి, ఆ మేనమామే పగం ఆస్తిని
 అప్పవ్వస్తం చేసినప్పటిదాకా, రికామిగా
 తిరిగినవాడు— ఇన్నాల్టిటికి—అమాయికత్వం
 నుంచి. గుడ్డును చీల్చుకొని బయటబడ్డ
 కోడిపిల్లలాగా—బయటపడ్డందుకు, భద్రం
 యింకా అతని ప్సోతులు సంతోషించారు.
 కాని సీతారాముడు ఎవరితోనూ వికేషించి
 గుండె విప్పి మాట్లాడే రకంగాడు.

* * *
 సీతారాముడు — ఉలిక్కిపడి మళ్ళీ
 విన్నాడు. ఈ మిట్టమధ్యాహ్నం వేళ తన
 కోసం వచ్చే వాళ్ళెవరూ వుండరు, దివ
 రైనా వుంటే బస్సు డ్రైవర్లే వుండాలి.
 మూడు ముక్కల ఆటకు వాళ్ళకు అవ్వలు
 కావాలి.

అప్పుడే దుకాణం మూసి, తడగలిపి
 ఈదుకుంటూ యిల్లువేరి, పరల భావి
 లోంచి నాలుగు కడవల చన్నీళ్ళు మీద
 కుమ్మరించుకొని వంట ప్రయత్నం
 మొదలు పెట్టాడు. పెరట్లో కొనుకొచ్చిన
 ఆరిటాకును, పడమటింటి పాటిమట్టి
 గోడవారగా వుంచబోతుండగా, బయట
 తలుపు మళ్ళీ చప్పుడై పీలుపు విన వచ్చింది.
 సీతారాముడు తడిగుడ్డలతోనే తలుపులు
 తెరిచి 'మవ్వా అత్తయ్యా...ఇంత ఏం
 లోనా?' అని విస్తుబోతూ నిలబడి
 పోయాడు.

కామేశ్వరత్త ఆ మాటలు వినిపించు
 కొన్నదో లేదోగాని, లోపలికి వచ్చింది.

'చెయి కాల్చుకొంటున్నావా వాయనా.
 వచ్చుళ్ళ కోసం ఒక్కసారైనా మా యింటి
 వేపు సపావేమో అనుకొంటాను.'

ముక్కాలిపీట ఆమె దగ్గరగా లాగి
 ముఖంలోకి చూశాడు. ఆమెకు తెలిదా—
 తనెందుకు వాళ్ళింటివేపు పోనిది? తన
 రమ్యహర్షాలను కూలదోసింది. జానకిని
 తన నుండి దూరం చేసింది. తన బంగారు
 కలలలో ముళ్ళు చిమ్మింది. రాహుకేతువుల
 వలె తన చంద్ర కిరణాలను మింగివేసింది.
 ఏమీ ఎరగనట్లు మాట్లాడుతున్నది. సీతా
 రాముడి ముఖం రంగు మార పొగింది.
 ఇంకా తను అమాయికుడు కాదని ఎట్లా

లూమెకు చెప్పబో? సీతారాముడు తనను
 తాను నిలదొక్కు కొన్నాడు.

'అలవాటయిపోయింది అత్తయ్యా ...
 ఏదీ, క్షణం తీరటం లేదు...'

ఈ మాటల్ని గూడా ఆమె వినిపించు
 కొన్నదోలేదో.

'పైదరదాబాదు పోతున్నావుట నిజమేవా
 సీతయ్యా?'

'విజయనగర్. ఆర్. టి. పీ తో డిపాజిట్టు
 కట్టాలి. కొట్టు పెద్దది చేస్తేగాని
 వీల్లే దంటున్నాడు భద్రం. అట్టింది
 బొంబాయి పోయి కొత్త సామాను తెచ్చా
 మనుకొంటున్నాను. చూస్తున్నావుగా — మన
 వూరు సిద్ధ పెంటరపుతున్నది'

'ఏమీ లేదు — మఱి నీకు తీరిక
 వుంటుందో, వుండదో అట్లా పోయినవ్వడు
 జానకిని చూసి సపావేమోనని.'

సీతారాముడు మళ్ళీ పులికిపెట్టాడు.
 'జానకి? పైద్రాబాదుతో వుందా?'

'అట్లాడు వుద్యోగం మానుకొన్నాడుగా
 సీతయ్యా. పైద్రాబాదుతో ఏదో వ్యాపా
 రంలోకి దిగాడుట. ఏది వాయవా దూలా
 లారం రాకపోకలూ లేవు.'

'అట్లాగేనత్తా.'

'ఎడెవో చిక్కడపట్టిట. అక్కడ వుంటు
 వ్నారు. దాని కోసం ధర్మవరం చీరకొని
 అట్టే పెట్టెను. వేరుకనగ వచ్చుంటే
 వారికి కోనుకొంటుంది. నీకు తెలుసుగా.
 వచ్చి వచ్చే బోక్కోనేవాళ్ళు మీరిద్దరూ.
 కాస్త పోయినాచి యిది అందించినా
 బాబూ నీకు వుజ్యం వుంటుంది.'

నివ్వనలె రయ్యన వీస్తున్న పడగాలికి
 సీతారాముడి తడి ధోవతి ఆరిపోతున్నది.
 ఆమె చేతిలో పంచి అందుకొంటూండగా,
 గుండెలో పాతగాయం కలుక్కు మన్నది.

పెళ్ళైన తర్వాత జానకి పుట్టింటికి
 రాలేదు. మొగుడ్ని పుద్ద్యోగంలోంచి వూడ
 జెరికేశారని ఆ మధ్య వదలి పొక్కింది.
 అయినా, ఈ వూరినీ అమ్మనూ, చెల్లినీ—
 తననూ—తన నీడగా చిప్పవ్వుటి నుంచీ తిరి
 గిన తననూ—చూడాలని ఎప్పుడూ అవిపించ
 లేనా? జానకిని తనకు కాకుండా చేయాలన్న
 మేనమామ యిష్టం— ఫలించిందా? తను
 చదువు కోలేదని, పల్లెటూరి పోమరి
 పోతని, తనకు వుద్యోగముండే అట్లాడు
 కావాలనుకొన్న కామేశ్వరత్త యిష్టమే

యెక్కా వరించిందా? లేక జానకి వివేకా అనే తన అమాముకత్వమే - అప్పటికీ మూలమా? రైలుబండిలో కునికి పాట్లు పడుతూ, సీతారాముడు - ఒక సారి తన కలలనూ, ఒకసారి తోవలి ఖద్దరు బట్టను జేబులోని మూడువేల రూపాయల్ని తలుచు కుంటూ గణాన్నంతా జ్ఞాపకం చేసుకొంటున్నాడు. ఎట్లా మరిపోవటం? జరిగి అయిదేళ్ళయినా - నిన్న లాగా వుంది. చెరిగి పోని నీడలాగా జానకి అతన్ని వెన్నాడు తూచే వున్నది.

* * *
 సీతారాముడికి అర్థం కాలేదు. అల్లుడికి 'చిన్నకారు' వుంది. మాటలన్నీ 'తెలిపోను' లోనే' అని కామేశ్వరత్తి చెప్పినదే ఈ యిరుకు సంధులో మోహారు పెద్ద మిది గదిలో కావరం వుంటారా అనుకొంటూనే మెక్కెక్కీ పైకి పోయి తలుపుతట్టాడు. ఎవరూ పలకక పోయినా తలుపు తెరుచు కొన్నది. టేబులుకు ఎదురుగా ఒకచేయి విరిగిన కుర్చీలో కూర్చొని, గడతా పరికింది మాన్సున్న సీతారాముడికి బయటి గాలి రిఫ్రెష్ తగిలింది. నగం తెరిచివున్న డ్రాయరులో గాలికి రెకరెక లాడుతున్న కాగితాలు రెండు పైకి ఎగురుతున్నవి. అప్రయత్నంగానే ఆ కాగితాలు చదువుతూ కూర్చున్నాడు.

* * *
 సీతారాముడికి పరిస్థితులు అర్థమైనవి. అది జానకి చివరి వుత్తరం. ఒకనాడు - చీకూ చింతాలేని - మోహిని అవతారంవలె జీవించి, తనవంటి పల్లెటూరి మిడిమిడి చదువుల వాళ్ళ చేసుకోసని నిరాకరించి, వీధి కలలలోకంలోకి కనబడకుండా పోయిన జానకి దస్తూరిని అతడు యిట్టే పోల్చుకున్నాడు. జానకి వెళ్ళింది కలల లోకంలోకి కాదు. నరకలోకానికి. ఒంట రియ్టే, అనాధగా జీవితాధ్యాయాన్ని ముగించబోతున్న అనాటి స్వప్నకన్య - డైన్యగధంతా వుత్తరంలో వున్నది. 'అమ్మా నన్నెందుకు కన్నావు? నన్నెం దుకు చదువుకోనిచ్చావు? ఏమోమో వ్యస్తాల్లో తిరుగుతున్నదాన్ని నన్నెందుకు మందలించావు కాదు? ఒక్కదినం సుఖ మెరుగను - అత్తవారింటికివచ్చి ఒక్కరోజు కంటినిండా ప్పిద ఎరుగను. నీనిచ్చిన

జయమూ..

సొమ్మా, పున్నదీ అంతా పూడ్చుకు పోయింది. దెబ్బలతో వా నశ్శు గడుచు బారింది. ఒకముదూం, మురిపెమూ - ఎరగని యీ జీవితం ఎంతభారమై పోయిందమ్మా. మనయిల్లు అమ్మింది డబ్బు తెప్పంటున్నారు. లేకపోతే వాకు చావు తప్పదు. ఆయన కోరికగూడా అదే. ఇల్లమ్మింది - విన్నూ చెల్లినీ - వా నలె అనాధల్ని చేయనా? ఇది వా ఆఖరి వుత్తరం. నే నిదివరకు వ్రాసిందంతా పచ్చి అబద్ధం. నేను పుట్టానే లేదని అన్నకో అమ్మా. చెల్లి ఒక్కతో నీ బిడ్డ అనుకో. నన్ను క్షమించు. వాకోసం ఏదనకమ్మా'

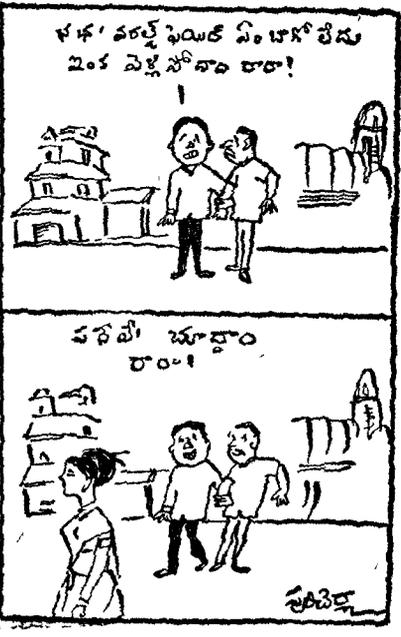
* * *
 సీతారాముడు లేచి ఇల్లు చూశాడు. అయిపోయిందా? తను ఆలస్యం చేశాడా? లోనం తనను అగ్నితో ఎవరో కాలు మున్నట్లు వున్నది. ఇంతలోనే మెట్లమీది గాఢాలచప్పు డైనది ఉత్తరంలోని జానకి, రెండు కిరసనాయిలు సీసాలతో ఎదురుగా ప్రత్యక్ష మైనవి. 'ఇల్లు రిపేర్లు చేస్తుంటే యిక్కడికి మారాం. కాఫీపెట్టనా? ఎంత మారి

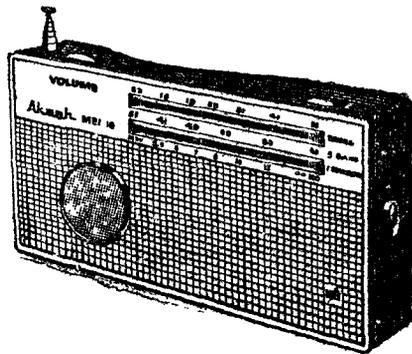
శియావు సీతారాం. ఏమిటట్లా నిలబడే వున్నావు? ఏమిటా చూపు-బావా? వేవే... జానకిని. ఇల్లెట్లా కనుక్కొన్నావు? అంతా బాగున్నారా? ఇప్పుడేం చేస్తున్నావు సీతారాం బావా?'

ఆమె నవ్వుతున్నది. బోసికోడున్న మెడలోనే, బోసికోడుతున్న చెవులలోనే, గుండెలో అగ్నితో ఇంకోక్కో క్షణంలో చావనున్న జానకి నవ్వుతున్నది. అడది! ఇదా అర్థం? ఆమెను చూసి సీతారాముడూ నవ్వాడు. జానకి కాఫీపెట్టానని మళ్ళీ కిందికు పోయింది. సీతారాముడు - వుత్తరాన్ని మడిచి జేబులో పెట్టుకొన్నాడు. మళ్ళీ తీసి డ్రాయర్లోనే వుంచాడు. తన జేబులోని మూడువేల రూపాయలు. కామేశ్వరత్తి యిచ్చిన ధర్మవరం పట్టుచీర, వేరుశనగపప్పు టేబులుమీద వుంచాడు.

సీతారాముడు - ఆమె రాగానే అన్నాడు: 'వాకు చాలాపనుంది - జానకి. ఇవిగో - యీ ఆమ్మ నీకు అందించమని చెప్పింది. యీ ఆయన ఎవ్వడోస్తాడో.' 'ఆయన... ఆయన?... క్లబ్బుకు వెళ్లి అలస్యంగా వస్తుంటారు. వాకోసం... వాకోసం... ప్రత్యేకంగా వచ్చావా యింత దూరం బావా? భోజనం చేయకుండా ఎట్లా వెళ్తావు?' 'వీలేదు. వాకోసం మనుషులు కొంచు కొని వున్నారు. మళ్ళీ వస్తాను.' 'కాఫీ...'

సీతారాముడు కాఫీ తాగుతుండగా - ఆమె అన్నది. 'నీకు జ్ఞాపకం వుంది. ఒకసారి నన్ను పేరు మార్చుకోమని చెప్పివు. జానకి - రానుడి భార్యగా సుఖ పడలేదు - నాకు భయంగా వుంది - అన్నావు జ్ఞాపకముంది?' 'ఏదో ఎగతాళికి అనివుంటాను. ఇప్పుడు నీకేం తక్కువైందని - జానకి. డబ్బు లెక్కపెట్టుకో మళ్ళీ వస్తాను.' 'ఎప్పుడూ?' అప్పటికే సీతారాముడు మెల్లు దిగి శియాడు.

తేలికగా, హుందాగా మరియు పొదుపుగా

మాడల్ ME1-16 ట్రాన్సిస్టర్ రేడియో
 ఆల్ వర్సాటిల్ 7 ట్రాన్సిస్టర్స్ అండ్ డి.బి.
 62.4 సెంట్రిమీటర్ల పొడవు & సున్నకత్తు
 సమామై వని. పొడవు & సున్నకత్తు
 21x12x5cm. WT. 1 కేజీ మెటల్
 కొడెరేషన్ కెబినెట్. ధర: రు. 185.
 మరియూ స్థానిక వస్తువుల అమ్మకం.

మావద్దగల అనేక యితర మాడల్స్ కై మాతో సంప్రదించండి!
 కావలసిన ఇతర వివరాలకు మీ స్థానిక డిలర్లను సంప్రదించండి లేక మాకు షాహింజీ,
 (వణినిధులు లేని ప్రాంతములందు డిలర్లు కావరెను.

ఆకాష్ ట్రాన్సిస్టర్లు

Akash transistors

మెన్సర్స్ మధు ఎలెక్ట్రానిక్స్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి||
 67-D, (A.S.V.), కమలా నగర్, ఢిల్లీ-7.

టోకల్ డిలర్లు:- * ఆర్. ఎం. ఎస్. రేడియో హాల్స్, 114, రైల్వే స్టేషన్ రోడ్, తిరుత్తురైపూడి. * రాధా క్వారటేన్, 5, కోవిల్ వీధి, దిండిగల్. * టెలి రేడియో హాల్స్, 284, రామనాథ్ రోడ్, మధురై. * విజయరాజ్ రేడియో సర్కిస్ టి.ఎం. 70-ఎల్.ఎస్.వి.ఎం. రైల్వే స్టేషన్ రోడ్, రామనాథపురం. * వివన్ ఏజెన్సీస్, 42-ఎ, తేరు వీధి, సేలం-1. * మురళి ఎలెక్ట్రానిక్స్, 102, కుమరన్ రోడ్, తిరువూరు. * సుబ్బుకుమార్ రేడియో హాల్స్, 54, పంజరనాద్ కోవిల్ వీధి, కరూరు. * రేడియో ప్యాలెస్, కన్నున్ బజార్, కారైకుడి. * రామన్ & కంపెనీ, రైల్వే స్టేషన్ రోడ్, తేకకాళి * ఫలిమా ప్యాలెస్, పెనాడం * రామల్ రేడియో, 79 దిగ్ బజార్ కొత్తనల్లూరు. * కండన్ & కంపెనీ, 22, జహూర్లాల్ నూవ్రా వీధి, పొండిచ్చేరి. * ఆమా ఎలెక్ట్రికల్స్, ఎ.ఆర్.విజయపురం, తిరువారూరు.

పెళ్లయిన అయిదేళ్లకు పుట్టింటికి తిరిగి వచ్చింది - జానకి. వన్నానే - 'అమ్మా - ఎందుకు పంపించావు అంత డబ్బు? ఇల్లు తాకట్టు పెట్టినా? చెల్లి పెళ్లి వంగలేమన్నా ఆలోచించావా?? నేను యిదివరకే - వద్దని మొత్తుకోలేదా?' అని ప్రశ్నవినాడ కురిపించింది.

కామేశ్వరమ్మ విస్తుపోతూ ఎదురు ప్రశ్న వేసింది.

'ఏమి డబ్బూ-ఎవరు పంపించారంటావే - జానకి?'

'అదే-నువ్వు సీతారాం బావచేత పంపిన మూడువేలూ'

'నేనా? సీతారాముడు వెళ్లి బాగుల వాడని తెలియపె నీకు? భాగస్వామి డబ్బు కాజేశాడని మూడేళ్లు జైలునేకారు - విన్నేదుటే?'

జానకి కొయ్యబారిపోయింది. క్షణంతో తేరుకొని ఏడుస్తూ చెప్పింది.

'అమ్మా. సీతారాముడు డబ్బు కాజేయ్య లేదమ్మా. నాకచ్చాడు. నాకు ప్రాణదానం చేశాడు. వెళ్లి బాగులదాన్ని వేనమ్మా.'

* * *
 మర్నాడే జానకి హైదరాబాదు వెళ్లిపోయింది. మళ్ళీ మూడువెలలకు విధవగా తిరిగివచ్చింది. జానకి వైధవ్యంతో ఏడ్చిందో లేదో ఎవరికీ తెలియదు. వచ్చిన రోజునే-ఆమె-సీతారాం బావ భాగస్వామి-భద్రానికి కుటుంబం చేసింది.

తర్వాత జైలు వెతుక్కుంటూ రాజమండ్రి పోయింది.

భద్రంగూడా స్లీడర్ల దగ్గరికి వెళ్లి వచ్చి-

'ఇప్పుడేమీ లాభం లేదంటున్నారు' అని చెప్పాడు.

రెండవసారి వెళ్ళినప్పుడుగాని-సీతారాముణ్ణి చూడలేకపోయింది.

జైల్లో అతనిమాటలు విని-యింటికి వచ్చి - భద్రానికి, అమ్మకి జానకి చెప్పింది.

'నానిది పగతీర్చుకోటానికే-యిందంతా చేశాడు, మహాత్ములకు గూడ యిట్లాంటి పగ వుంటుందా?'